

A. Zlepšení dostupnosti sociálních a zdravotních služeb

Sociální služby klientům zajišťují kvalitnější život. Území MAS SERVISO postihuje, tak jak celou ČR, demografické stárnutí populace. Podíl neaktivního obyvatelstva je stále vyšší a je nutné zabývat se řešením služeb pro seniory. Sociální služby na území MAS jsou řešeny organizacemi s působností v Ústeckém kraji, centry jsou města Bílina a Louny. Dále na území v omezené míře zajišťuje sociální služby terénního charakteru např. Farní charita Lovosice a společnost Valdek, o. p. s. Mnohé obce ale nemají zajištěno poskytování sociálních služeb pro tuto skupinu obyvatel. Na území MAS SERVISO je zapotřebí více vnímat dostupnost terénní sociální služby jako faktor, který ovlivňuje kvalitu života velké skupiny osob (a je jim významnou pomocí). Je potřebná podpora sociálních služeb pro mládež ve venkovských oblastech, která je převážně přenechána klubům pro volnočasové a zájmové činnosti. Dostupnost zdravotních služeb je na území nevýhodná. Na území MAS chybí jak ordinace praktických lékařů, tak ordinace specialistů (stomatolog). Rovněž by bylo vhodné rozšířit kapacitu o sociální lůžka v léčebnách dlouhodobě nemocných. Na území MAS je zcela nedostatečná sociální infrastruktura pro sociálně slabé obyvatelstvo. Potřeba modernizace a rozšíření rozsahu i struktury komunitních, sociálních a zdravotních služeb v území a jejich zpřístupnění i do venkovských oblastí regionu MAS, je vzhledem k současnému i očekávanému demografickému vývoji velmi naléhavá. K nutným předpokladům zvýšení kvality a udržitelnosti systému sociálních služeb patří také vzdělávání pracovníků (zejména odborných) ve službách tak, aby jejich znalosti byly na odpovídající úrovni a korespondovaly s potřebami systému sociální ochrany.

Naplněním této potřeby dojde ke zkvalitnění a zlepšení dostupnosti sociálních a komunitních služeb na celém území MAS SERVISO. Cílem je zvýšení kvality života cílových skupin a snížení výskytu sociálně-patologických jevů ve společnosti.

B. Zkvalitnění vzdělávání a volnočasových aktivit

V území byl nadefinován problém nedostatečného vybavení/zázemí škol, školských a vzdělávacích zařízení infrastrukturou pro výuku, zázemí pro pedagogy a volnočasové aktivity dětí. Mateřské školy v území mají zcela naplněnou kapacitu. V souvislosti s procesem deurbanizace, bude stoupat i potřeba umístění dětí předškolního věku do předškolních zařízení v malých obcích. Je zapotřebí investovat do infrastruktury pro základní, zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání a provést takové stavební úpravy a pořídit takové vybavení, které bude využitelné pro rozvoj dětí a žáků v klíčových kompetencích, tj. rozvoj v oblasti komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce digitálními technologiemi. Dále je potřeba zajistit dostatečné kapacity předškolních zařízení péče o děti včetně úpravy venkovních prostor, a tím umožnění lepšího zapojení se rodičů na trh práce. Ve všech obcích i jejich částí je potřeba podchytit co nejvíce dětí k smysluplné činnosti v rámci trávení jejich volného času. Dalším problémem je nedostatečná spolupráce jednotlivých partnerů/aktérů podílejících se na vzdělávání na úrovni mateřských a základních škol, včetně jejich vazeb na problematiku sociálního začleňování

Řešením daných problémů bude posílena spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání a zkvalitněna výuka a infrastruktura škol, školských a volnočasových zařízení na daném území. Cílem naplněním potřeby je také navýšení nabídky mimoškolních aktivit a podpora zaměstnanosti rodičů.

C. Rozvoj cestovního ruchu na území MAS

Celkovým problémem je negativní vnímání Ústeckého regionu jako místa pro život lidí a trávení volného času. Území MAS SERVISO má díky pestrosti území potenciál pro růst popularity turismu na svém území. Disponuje velice rozmanitou krajinou – od Českého středohoří přes Dolnooharskou tabuli po Džbán a krajinné celky zahrnují velké množství přírodních památek a přírodních rezervací – chráněné území CHKO České středohoří. Slabou stránku regionu je nedostatečná úroveň infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu (jako jsou ubytovací kapacity, stravovacích zařízení, zázemí pro volnočasové aktivity, značení tras, odpočívadla, parkoviště apod.) a nízká úroveň koordinace turistických aktivit a komunikace jednotlivých destinací. Na území byla identifikovaná omezená podpora agro-, cyklo-, eko-, a sakrální turistiky. Na straně poskytovatelů služeb v cestovním ruchu je obecným problémem nedostatek kapitálu pro rozvoj těchto služeb.

Zlepšením využití potenciálu území dojde k rozvoji cestovního ruchu a podpory malého a středního podnikání v této oblasti včetně diverzifikace nezemědělských činností zemědělců do oblasti agroturistiky.

D. Záchrana kulturního a přírodního dědictví

Území MAS disponuje velkým množstvím kulturně-historických zdrojů, některých z nich i národního významu. Řada nemovitých kulturních památek na území není v dobrém stavu a vyžadují nezbytné opravy a rekonstrukce. Problémem jsou omezené finanční možnosti obcí a ostatních majitelů na péči, záchranu o kulturní, technické i přírodní památky v území. Prohloubením ochrany a rozvoje kulturního dědictví, posílením péče o nemovité kulturní památky, jejich údržby a rekonstrukčních prací.

Řešením potřeby dojde k zatraktivnění území, podpora cestovního ruchu a tím rozvoj možností podnikání. Dále dojde ke zkvalitnění prostředí pro život obyvatel.

E. Podpora rozvoje drobného podnikání, malých a středních podniků a řešení nezaměstnanosti

Ekonomika celého Ústeckého kraje je poznamenána restrukturalizačními procesy, které výrazně negativně ovlivnily zaměstnanost především v těžebním sektoru a v průmyslu a stále na území MAS doznívají. Rozvoj podnikání v území, kromě obecných důvodů spjatých se složitou administrativou a legislativou apod., je dle názorů z území zpomalován nedostatkem startovního kapitálu, slabší vzdělanostní strukturou obyvatelstva (informace a znalosti jsou klíčové pro rozvoj ekonomiky v éře informační společnosti), obavami ze selhání a absence praktických zkušeností nezbytných k ověření životaschopnosti podnikatelských záměrů.

Zastoupení malých a středních podniků jak zemědělských, tak nezemědělských, na území MAS je podstatné, a proto je nutné investovat do vhodné podnikatelské infrastruktury. V mnoha případech podniky disponují se zastaralou technikou, potřebují investice do staveb a technologií. Za účelem stabilizace a rozvoje podnikání je potřeba diverzifikace zemědělských a nezemědělských aktivit včetně aktivit v oblasti cestovního ruchu. Jako nedostatečná byla na území MAS identifikovaná spolupráce mezi poskytovateli služeb v cestovním ruchu a nízká propagace území.

Řešením potřeby dojde k rozvoji ekonomiky na území MAS založené na úspěšných lokálních firmách, dojde k růstu podnikatelských subjektů a jejich vzájemné propojování v území, snížení nezaměstnanosti a zkvalitnění života v regionu,

F. Veřejná infrastruktura, dostatečná občanská vybavenost a podpora spolkové činnosti

Problémem jsou omezené finanční možnosti obcí pro zlepšování technické infrastruktury, zkvalitnění a údržba veřejných budov a prostranství, zeleně a podpora spolkové činnosti. V posledních letech na území dochází k postupné revitalizaci veřejného prostranství a budov, ale péče a úpravy všech veřejných prostor jsou pro obce náročné. Více než 80 % obcí má ve svém majetku budovy ve špatném stavu. Nevyužité budovy představují významný potenciál pro rozvoj občanské vybavenosti. Jejich vhodnému využití brání jejich technický stav, energetická náročnost a zvyšující náklady na provoz. Spolky fungující v obcích jsou nedílnou součástí venkovského života a zároveň jsou prevencí vzniku sociopatologických jevů mezi obyvateli. Je potřeba tyto činnosti podporovat a rozvíjet a vytvářet pro ně kvalitní zázemí.

Další oblastí, kterou je nutné podpořit v rámci modernizace a dostupnosti veřejných služeb jsou aktivity obcí směřující k digitalizaci a aplikaci e-governmentu, vznik a rozšiřování datových úložišť, rozšiřování veřejného (volně šířeného) internetu, pořizování územních plánů, studií a rozvojových koncepcí a jejich převod do informačních nástrojů za účelem jejich zveřejnění.

Naplněním potřeby bude zlepšena municipální funkce obcí související s životem na venkově. Zkvalitněním infrastruktury očekáváme zvýšení atraktivnosti venkovského území, posílení přirozeného soudržného života na venkově a zvýšení bezpečnosti občanů.

G. Energetické úspory a podpora komunitní energetiky

MAS SERVISO podalo žádost do předběžné výzvy na nové obnovitelné zdroje energie v Modernizačním fondu, čímž jsme vyjádřili zájem o zajištění finančních prostředků pro budoucí projekty v území MAS v rámci tzv. ostré výzvy. Obdobně se chce MAS zapojit i do předběžné výzvy na komunitní energetiku. Obnovitelné zdroje energie (OZE) jsou z principu decentralizovanými zdroji energie. Právě decentralizovaný charakter OZE umožňuje občanům, malým a středním podnikatelům, obcím, bytovým domům a dalším organizacím, aby se prostřednictvím energetických komunit zapojili do využívání obnovitelné energie. Komunitní energetika představuje možnost energetické soběstačnosti a nezávislosti na velkých dodavatelích, generuje zisk a nové pracovní příležitosti pro místní komunitu, a v neposlední řadě výrazně přispívá k ochraně životního prostředí.

Vlastníci a provozovatelé obnovitelných zdrojů energie (OZE) jsou místní lidé, obce nebo firmy, kteří jsou daným projektem přímo dotčeni. Namísto čistě komerčních projektů provozovaných firmami podnikajícími v energetice se jedná o projekty, na kterých se podílejí, ovlivňují je a finančně z nich profitují místní.

Z výše uvedeného důvodu bude potřeba zavedení v obcích kvalitní energetický management neboli soubor opatření, jejichž cílem je efektivní řízení a snižování spotřeby energie.

Řešením této potřeby dojde ke zlepšení životního prostředí a k energetickým úsporám na území MAS.

H. Produkce odpadů

Dle dotazníkového šetření je hlavním problémem na území MAS stále zvyšující se objem odpadu, který se nadále nevyužívá či nedostatečně či nevhodně likviduje a třídí. Mnoho obcí v současné době řeší odpadové hospodářství, potýkají se vysokou nákladností biologicky rozložitelného odpadu. Směsný komunální odpad představuje další zvýšení nákladů obcí, jelikož je skládkován. V některých obcích na území zcela chybí sběrný dvůr, nebo je potřeba jeho modernizace či jej přemístit či chybí sběrná místa pro tříděný odpad, kompostárna. Dále je potřeba zkulturnit prostory, kde se nachází nádoby na tříděný odpad. Některé obce chtějí situaci řešit nákupem nádob a techniky - drtičky, svozového vozidla, zajištění popelnic v podzemí. Důležitou krokem obcí v odpadovém hospodářství je zavedení motivačních systémů pro občany s cílem zvýšit podíl tříděného odpadu a snížit množství směsného komunálního odpadu

Naplnění dané potřeby napomůže zlepšit nakládání s odpady a změnit přístup obyvatel k danému problému. Dále také bude cílem zapojit místní podnikatele do zavedených systémů nakládání s odpady měst a obcí. Tímto selepší situace obcí s odpadovým hospodářstvím.

I. Životní prostředí a odpovědné hospodaření s vodou

Velkým problémem území je nízký index ekologické stability. Na území MAS je krajina dominantně využívána pro intenzivní zemědělství – tedy jako orná půda, která tvoří více než polovinu výměry celé MAS. Lesní pozemky zabírají přibližně 17 % půdy, ostatní plochy necelých 13 %. Jedním z problémů na území MAS je chybějící připojení k vodovodu a ke splaškové kanalizaci či jejich špatný technický stav. Je důležité řešit problém využívání vodních zdrojů, jejich ochrana a hospodaření s vodou jak v intravilánu, tak extravilánu v území. Vzhledem k značným plochám zemědělsky využívané půdy je v řadě lokalit problémem biodiverzita, a to, že krajina ztratila, resp. výrazně oslabila, svou retenční schopnost – tj. schopnost udržet vodu. Tento fakt podporuje výskyt klimatických extrémů – tj. velkých such či naopak povodní.

Řešením potřeby dojde ke zvýšení ekologické stability, zkvalitnění ochrany území. Území se stane bezpečnější a atraktivnější pro život svých obyvatel.

J. Bezpečnost v obcích

Z dotazníkového šetření vyplynul nedostatek spočívající ve špatném stavu silnic a chodníků a nedostatečné bezpečnosti dopravy. I přes postupnou rekonstrukci chodníků a zajištění bezpečnostních prvků v dopravě nemá v současné době řada obcí podél frekventovaných komunikací vybudované chodníky nebo jsou nezrekonstruované a hrozí tak nebezpečí střetu občanů s projíždějícími vozidly. Situace je vážná zejména pro osoby se sníženou pohyblivostí nebo orientací. Vybudování či rekonstrukce chodníků v obcích je pro většinu samospráv prioritní, stejně tak jako instalace bezpečnostních prvků v dopravě (bezpečné přechody pro pěší, stavební úpravy, prvky zklidňující dopravu apod.). Možností zlepšení bezpečnosti v obcích je také výstavba cyklotras a cyklostezek

sloužících k dopravě do zaměstnání, škol a za službami, a které oddělí cyklistickou dopravu z frekventovaných úseků. Tyto spojovací komunikace, mohou být současně uzpůsobeny jako trasy pro pěší. Investice do zvýšení bezpečnosti dopravy napomohou ke kvalitnějšímu životu obyvatel, zatraktivnění území pro cyklistickou dopravu a k lepší prostupnosti území.

Většina obcí a měst má zřízenou výkonnou jednotku požární ochrany, jejichž zázemí a vybavení v současné době nepostačuje požadavkům na spolehlivou pomoc před mimořádnými událostmi v důsledku klimatických změn, jako jsou nadprůměrné sněhové srážky, povodně, přívalové a dlouhotrvající intenzivní srážky apod. Podporou pořízení specializované techniky pro řešení těchto událostí přispěje ke zvýšení operativnosti a připravenosti těchto významných dobrovolnických hasičských sborů na území MAS SERVISO. Cílem je zajištění ochrany života a zdraví obyvatel a majetku obcí, osob a ekonomických a dalších subjektů na území MAS SERVISO.

Území, především pak v jeho severní části, vykazuje vyšší míru kriminality a s tím související snížený pocit bezpečí. Cílem pro naplnění pocitu bezpečí je i klidná a bezpečná obec na všech úrovních v oblasti dopravy, výskytu sociálně patologických jevů, rizikového a kriminálního chování.

K. Podpora řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách a lokalitách ohrožených sociálním vyloučením a soužití obyvatelstva

Na území MAS se nachází 7 sociálně vyloučených lokalit a lokality sociálním vyloučením ohrožené. Je důležité podpořit aktivity podporující sociální začleňování sociálně vyloučených osob či osob ohrožených sociálním vyloučením, zavádění a rozvoj specifických nástrojů k prevenci v sociálně vyloučených lokalitách. Je potřebná podpora rozvoje aktivit směřujících k realizaci sociální práce jako aktivity zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném venkovském prostředí a účinných postupů pro sladování profesního a rodinného života. Území, především pak v jeho severní části, vykazuje vyšší míru kriminality, proto je nutné usilovat o prevenci kriminality prostřednictvím práce s mládeží. Je potřeba i zvýšení nabídky komunitních, terénních sociálních služeb pro rodiny a děti (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a raná péče s ohledem na specifické potřeby dětí) a aktivity směřující k podpoře mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí při vstupu do života po ukončení nebo i v průběhu jejich vzdělávání. Využít potenciál husté sítě veřejných knihoven jakožto důležitých aktérů lokálního komunitního života a neformálního, informálního a komunitního učení (finanční, občanská či informační gramotnost).

Naplněním potřeby dojde k vytvoření fungující infrastruktury a sítě aktérů spolupracujících na inkluzi sociálně vyloučených a jejich uplatnitelnost ve společnosti a na trhu práce.